

Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice

Program: SP „Resortní program výzkumu v působnosti Ministerstva životního prostředí ČR na léta 2007 – 2013“

Podprogram: SP2 „Udržitelné využívání zdrojů“

Øešitelský tým: Mgr. Tomáš Gremlica, odpovídný øešitel projektu (Ústav pro ekopolitiku, o. p. s.), RNDr. Václav Cílek, CSc., spoluøešitel projektu (Geologický ústav AV ČR), Mgr. Vladimír Vrabec, spoluøešitel projektu (Èeská zemídliská univerzita v Praze), Doc. PaedDr. Jan Farkaè, CSc., Ing. Mgr. Jan Frouz, CSc., Ing. Josef Godány, RNDr. Anna Lepšová, CSc., RNDr. Ivo Pøíkryl, RNDr. Petr Rambousek, RNDr. Jiøí Sádlo, CSc., RNDr. Jakub Straka, RNDr. Josef Starý, CSc., Mgr. Onøej Volf, MUDr. Vít Zavadil.

Projekt byl zahájen v záøí 2007 a probíhal do 31. 12. 2011. Pomohl øešit následující základní cíle Resortního programu výzkumu v působnosti MŽP ČR: „Zastavit pokles biologické rozmanitosti“, „Navrhnout opatøení pro podporu udržitelného užívání zdrojů“ a „Podpoøit plníní Strategie udržitelného rozvoje“.

Realizací terénních biologických a ekologických průzkumů nepřírodních biotopů v České republice, zhodnocením kvality těchto biotopů a jejich významu pro ochranu biologické rozmanitosti v kulturní krajině, srovnávací analýzou vlivu klasických technických způsobů a environmentální šetrných způsobů rekultivací a především zpracováním „Metodiky s návrhy nových ekologicky i ekonomicky efektivních a environmentální šetrných postupů a způsobů rekultivací a managementu nepřírodních biotopů v České republice“ projekt SP/2d1/141/07 „Rekultivace a management nepřírodních biotopů v České republice“ přispíje k zachování a účinné ochraně cenných stanovišť mimo zvláště chráněná území a tím také k zastavení poklesu biodiverzity. Výzkumný projekt, jednotlivé aktivity i výsledky a výstupy jsou v souladu s cíli „Strategie ochrany biologické rozmanitosti České republiky“ (kap. VII.1 Pøípadová studie ČR – „nerekultivované plochy“; cíle è. 1., 3., 4. a 5.), kterou schválila vláda ČR usnesením è. 620 ze dne 25. května 2005. Výzkumný projekt je rovněž v souladu s prioritami a cíli „Státní politiky životního prostředí ČR 2004 – 2010“ (Prioritní oblast 1. Ochrana přírody, krajiny a biologické rozmanitosti; Prioritní cíl 1.1. Zastavení poklesu biodiverzity; Díleí cíle a opatøení 1.1.1 Ochrana biologické rozmanitosti na úrovni stanovišť; 1.1.2 Ochrana zvláště chráněných druhů rostlin a živoèichů), kterou schválila vláda ČR usnesením è. 235 ze dne 17. bøezna 2005.

Metodika certifikovaná Sekcí ochrany přírody a krajiny MŽP ČR obsahuje ekologicky i ekonomicky efektivní a environmentální šetrné postupy a způsoby rekultivací a managementu nepřírodních biotopů v České republice, které, v souladu se „Státní politikou životního prostředí ČR 2004 – 2010“ (Prioritní oblast 1. Ochrana přírody, krajiny a biologické rozmanitosti; Prioritní cíl 1.1 Zastavení poklesu biodiverzity; Díleí cíle a opatøení 1.1.3 Posílení ekologické stability krajiny) i se „Strategií ochrany biologické rozmanitosti České republiky“ (kap. V. Udržitelné využívání; cíle è. 1., 2. a 3.) umožní postupné zvyšování ekologické stability kulturní krajiny a přispíjí k udržitelnému využívání krajiny a ekosystémů poskytujících mimo jiné tzv. ekologický servis i k udržitelnému využívání složek biologické rozmanitosti.

Uplatňování metodiky, které předpokládá realizaci environmentálně šetrných způsobů rekultivací nepřírodních biotopů a vhodný management těchto lokalit přispívá k plnění Strategie udržitelného rozvoje České republiky, kterou schválila vláda ČR usnesením č. 1242 ze dne 8. prosince 2004. Zaměření projektu úzce souvisí se strategickými cíli „...zajistit na území ČR co nejlepší kvalitu všech složek životního prostředí (včetně fungování jejich základních vazeb), dále ji postupně zvyšovat a vytvářet tak podmínky pro postupnou regeneraci krajiny, pro minimalizaci až eliminaci rizik pro lidské zdraví a pro postupnou regeneraci živé přírody. Zároveň v nejvyšší ekonomicky a sociálně přijatelné míře uchovat přírodní bohatství ČR (neobnovitelné zdroje, biologickou a krajinnou rozmanitost)“ a „...přispívat, přiměřeně možnostem a významu ČR, k řešení evropských a globálních environmentálních problémů (zejména ohrožení změn klimatu a ozónové vrstvy Země a úbytku biodiverzity)“. Výsledky projektu podporují především plnění dílčích cílů „V oblasti péče o krajinu postupně realizovat krajinnotvorná opatření podporující žádoucí environmentální i estetické funkce krajiny a ekosystémů; důraz musí být kladen také na posilování retenční schopnosti krajiny.“ dále „V oblasti ochrany biologické a krajinné rozmanitosti v rámci územního plánování podporovat rozvoj přírodní a krajinné infrastruktury včetně posilování retenční schopnosti krajiny a prostřednictvím vhodných opatření aktivně chránit cenné části území.“, jakož i „V oblasti ochrany ekosystémů a stanovišť plani rostoucích rostlin a volně žijících živočichů zastavit jejich plošnou a prostorovou redukci a zachovat všechny jejich přirozené funkce.“ a „V oblasti ochrany biologické rozmanitosti soustavně zvyšovat biologickou rozmanitost na všech těchto jejích úrovních (genové, druhové a ekosystémové).“

Seznam zkoumaných lokalit podle krajů 207.12 Kb

Závěrečná zpráva z projektu 2007 - 2011 (prosinec 2011) 7.37 Mb

Využívání přirozené a usměrňované ekologické sukcese při rekultivacích (metodika) 5.24 Mb

Na realizaci projektu poskytlo Ministerstvo životního prostředí ČR účelovou podporu v souladu s ustanoveními zákona č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.